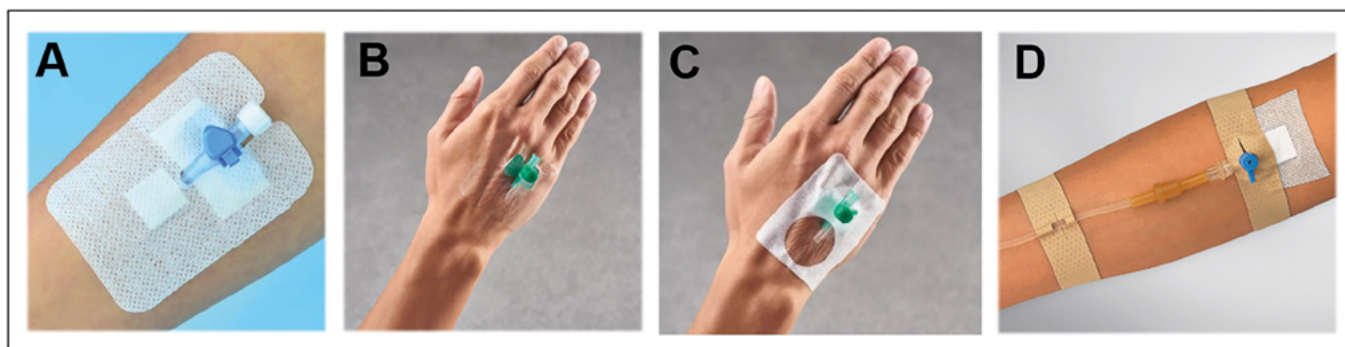

Obr. 1. Znárodnění fixačních náplastí na kanyly z netkané textilie s polštářkem (A), z transparentní fólie (B), s kontrolním okénkem (C) a fixační náplasti na kanyly a přívodní hadičky (D). Převzato a upraveno podle (4, 6)

K upevnění kanyl je možné použít také fixační náplast na kanyly a jejich přívodní hadičky z textilie Curafix® i. v. Classic (Obr. 1 D) (6). Použitý materiál pak ovlivňuje především četnost převazů, kdy u textilních náplastí je převaz nutný denně, zatímco u fóliových a polyuretanových je tato frekvence prodloužena až na 7 dní. Některé prostředky z této skupiny mohou navíc obsahovat antisepticky působící chlorhexidin glukonát (např. 3M™ Tegaderm CHG I.V. fixační krytí s chlorhexidin glukonátem), které je možné ponechat aplikované 7–10 dní.

Náplasti proti chrápání

Chrápání (ronchopatie) je nejčastěji způsobeno zúžením dýchacích cest, čímž dochází k narušení volného proudění vzduchu a zvýšení tlaku v hltanu, což se projevuje vibrací tkáně v oblasti měkkého patra (7, 8). Náplasti proti chrápání jsou zdravotnické i jiné prostředky, které zlepšují dýchání během spánku mechanickým rozevíráním nosních dýchacích cest. Nosní pásky zvyšují průchodnost nosu až o 31 % (7), čímž snižují odpor vzduchu a s tím spojené vibrace. Náplasti proti chrápání jsou vyrobeny z pružných materiálů a jsou určeny k jednorázovému použití. Jsou navrženy tak, aby kopírovaly přirozené kontury nosu. Díky schopnosti zlepšit dýchání jsou využívány nejen k redukci chrápání, ale mohou být vhodné i pro sportovce, kteří potřebují dýchat efektivněji během fyzické aktivity. Aby byla zajištěna maximální přilnavost náplasti, je nezbytné aplikovat prostředek na suchou a odmaštěnou pokožku nosu. Příkladem komerčně dostupných náplastí proti chrápání jsou Questaplast Náplast proti chrápání (9); jedná se o úzké pásky s rozšířením na koncích, které je doporučeno odstranit po maximálně 10 hodinách používání. Tyto prostředky nejsou vhodné pro děti mladší 9 let, především z důvodu rozdílné anatomie (menší nos). Další příklady náplastí proti chrápání dostupných na českém trhu zahrnují Save+Soul Nasal Strips (doba účinku 7–8 hodin; nevhodné pro děti mladší 7 let), Náplasti proti chrápání SmilePlus (s deklarovaným účinkem až 10 hodin), Pharmadoct nosní náplasti proti chrápání (hypoalergenní) nebo také Terapeutické náplasti proti chrápání a pro lepší dýchání.

Náplasti pro epikutánní testy

Epikutánní testy představují základní vyšetřovací metodu v diagnostice kontaktní alergické dermatitidy. Jejich provedení spočívá v aplikaci podezřelých substancí v alergologické koncentraci a v přesně definovaném vehikulu na klinicky zdravou kůži zad (10). K usnadnění testování slouží specifické

testovací náplasti, které jsou tvořeny netkanou textilií s 10 integrovanými testovacími komorami, do kterých se umísťují testované látky. Epikutánní testy se provádějí na pokožce bez chlupů, řádně osušené a zbavené mastnoty. Tím se zajistí těsný kontakt mezi kůží a alergeny. Po vytažení náplasti z obalu se její boční okraje na straně netkané textilie označí pro usnadnění diagnostiky (zpravidla kódy použitých alergenů). Poté se roztáhnou oba krycí papíry, díky čemuž je možné do testovacích komor umístit testované látky. Otevřená náplast se pak opatrně aplikuje lepicí stranou na kůži a oba krycí papíry se zcela odstraní. Pro lepší fixaci je doporučeno pečlivě přitlačit obzvláště okraje náplasti. Po uplynutí požadované doby se odstraní pouze středová část náplasti (za pomoci perforace), zatímco obě boční části se ponechají na místě tak, aby bylo možné přisoudit možné podráždění kůže popsaným testovacím látkám (Obr. 2). Příkladem náplastí pro epikutánní testy z netkané textilie může být prostředek Curatest® (6).

Kromě náplastí z netkané textilie se u epikutánních testů uplatňují také speciální fóliové (polyuretanové) náplasti, které jsou vodotěsné, a tudíž vhodné pro delší dobu aplikace. Příkladem fóliové náplasti může být prostředek Curatest® F (6), který se před aplikací nepopisuje. Po nanesení testovacích látek do integrovaných testovacích komor (5 nebo 10) a aplikaci náplasti je nezbytné stáhnout nosnou fólii za pomoci krycího papíru (Obr. 2). Po provedení testu se následně odstraní celá náplast.

Hřejivé a chladiivé náplasti

Velmi oblíbenou skupinou náplastí jsou tzv. derivační náplasti vyvolávající teplý nebo studený vjem po kontaktu s kůží, čímž derivují nepříjemný pocit bolesti (např. svalů zad, krční páteře, po vpichu jehlou při očkování) na příjemnější pocit tepla či chladu. Hřejivé náplasti obsahují lokálně působící derivační látky, jako jsou např. kafr nebo kapsaicin. Alkaloid kapsaicin, který je získáván z pálivých paprik a který působí na kapsaicinové receptory bolesti, je obsažen např. v náplastech FIXAPLAST WARM kapsaicinová hřejivá náplast, Kaprona Kapsaicinová prohřívací náplast nebo také FIXAPLAST Capsolka kapsaicinová náplast (11). V případě použití kapsaicinových náplastí je vhodné vyvarovat se současnému vystavení venkovnímu zdroji tepla. Řada hřejivých náplastí působí na mechanismu, který je založen na interakci elementárního železa (ve formě železného prášku) se vzdušným kyslíkem, což vede k tvorbě tepla (teplota kolem 40 °C) (12, 13). Aby nedošlo k reakci předčasně, měl by být vzduchotěsný obal otevřen až bezprostředně před použitím hřejivé náplasti. Tyto zdravotnické prostředky navíc obsahují aktivní uhlí a anorganické hydratované hlinítkřemičitany nebo křemelinu